

Taloushuolet syynä Liettuan aivovuotoon

Robertas Yla valmistautuu sanomaan hyvästit perheensä neuvostoaikaisessa asunnossa lumen peittämässä lähiössä Kaunasissa. Hänen laukkunsa on pakattu täyteen lahjoja, mutta tunnelma on vakava ja vaitonainen. Hänen äitinsä pidättelee itkua. Tämä oli vain pikavierailu kotimaahan. Hänen, hänen vaimonsa ja heidän lastensa koti on kymmenen viime vuoden ajan ollut Dublinissa, Irlannissa.

En voinut kuvitellakaan jääväni Liettuaan ja tekeväni työtä ilmaiseksi ja elättäväni samalla perheeni. Normaalisti maksaisin paljon vaipoista ja sen sellaisesta, sillä vaipat ja vauvanruuat ovat siellä todella kalliita.

Vuonna 2010 ennätysmäärä liettualaisia, 80 000, muutti pois maasta. Vuonna 2011 maasta lähti vielä 54 300 ihmistä. Määrä kuulostaa pieneltä, mutta lähtijöitä oli 1,5 prosenttia väestöstä, ja 60 prosenttia lähteneistä oli 15–34-vuotiaita. Liettuan talous on ollut yhtä hidasliikkeinen kuin jäänyt Neris-joki pääkaupungissa Vilnassa. BKT supistui huimat 15 prosenttia vuonna 2009. Työttömyys kipusi yli 17 prosenttiin viime vuonna. Pääministeri toteaa kuitenkin toiveikkaana, että meneillään on useita hankkeita, jotka houkuttelevat nyt koulutettuja liettualaisia takaisin kotiin. ”Esimerkiksi Lontoon liettualaisyhdistys auttaa ihmisiä palaamaan töihin Liettuaan. Heillä on hyvä koulutus ja hyvää asiantuntemusta työskentelystä maailmanlaajuisissa yrityksissä, joten palatessaan he tuovat mukanaan jotakin, mikä on todella tarpeen Liettuan kehittämiseksi.”

Epävirallinen kysely läheisessä kahvilassa osoittaa kuitenkin, että mielipiteet asiasta jakautuvat:

”Haluan saada aikaan jotakin, enkä usko, että pystyn siihen täällä.”

Toiset ovat vähemmän pessimistisiä:

”Rakastan maatani, enkä usko, että muissa maissa elämä olisi parempaa kuin Liettuassa.”

Siirtolaisuudessa on hyvät puolensa: pätevyys lisääntyy, saa tärkeää kansainvälistä kokemusta. Ulkomailla asuvat liettualaiset lähettivät yli 1,5 miljardia dollaria kotimaassa asuville perheilleen vuonna 2010. Varjopuoletkin ovat selvät. Uusimmat talousluvut ovat itse asiassa varsin hyviä, ja Liettuan tulevaisuudennäkymät ovat lupaavat. Täydellinen elpyminen kestää kuitenkin vielä pitkään. Ja Robertas ja kymmenettuhannet kyvykkäät liettualaiset eivät yksinkertaisesti voi odottaa.